

ГЛАВА I

ЛИЧНОСТЪ И ДУХЪ

1. НЕПОЗНАТИЯТЪ ПИСАТЕЛЪ. — Главенъ, ако не почти единственъ изворъ за биографията на Селимински оставатъ — до сега поне — неговитѣ собствени исторически бележки и спомени, започнати въ 1855 г., презъ време на Кримската война, и продължени до самата му смъртъ, дошла тѣй неочаквано въ 1867 г. Къмъ тѣзи мемоари, — ту дълги изложения, старателно обмислени и стилизирани, ту кратки доклади и статии, писани по особенъ случай, — трѣбва да причислимъ и нѣколкото му писма отъ 1835 г. нататъкъ, запазени въ черновка. Тукъ се натъкваме сѣщо тѣй на множество отдѣлни факти и съобщения, както и на изповѣди и размисли, които ни загатватъ нѣкоя черта отъ характера на този мъжъ, които освѣтляватъ тая или оная интересна подробностъ отъ живота на бореца, когото тѣй малко познавахме до скоро като виденъ двигателъ на националното съвземане и на просвѣтното дѣло въ България отъ 1825 до 1867 г. Трѣбваше да се появятъ отъ 1904 до 1907 г. първитѣ шесть книжки отъ Библиотека Селимински, редактирана отъ П. Чилевъ, преводачъ на грѣцкитѣ рѣкописи на великия сливенецъ, и отъ 1928 до 1931 г. останалитѣ осемъ книжки на сѣщата библиотека, въ превода на г-жа Е. Пажева, за да добиемъ най-сетне що-годе правилна идея за ролята и заслугитѣ на мемоариста. Четейки тѣй занимателнитѣ трудове и другитѣ документи, останали отъ Селимински, ние изпитваме едновременно и възхищение отъ писателя, — неизвестенъ за литературнитѣ ни историци съ тия си рѣдки качества на наблюдателностъ и вживяване, съ този свой индивидуаленъ тонъ въ мисли и стиль, — и удивление, че никой отъ съвременитѣ му, като изключимъ донейде книжовника П. Кисимовъ, не е счелъ за нужно да ни даде каквито и да било показания за човѣка, комуто толкова много дължи епохата. Тепърва публикуването на цѣ-